

Virsraksts: Par lēmuma, ar kuru persona iekļauta to ārzemnieku sarakstā, kuriem iecelšana Latvijas Republikā ir aizliegta, pamatošanu, par tā pieņemšanai izvērtējamiem apstākļiem un par tā pārvērtēšanu tiesā (Imigrācijas likuma 61. panta pirmās daļas 2. punkts un 61.¹ pants).

Tēze: Iekšlietu ministra lēmumā par personu iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem iecelšana Latvijas Republikā ir aizliegta, kas izdots saskaņā ar Imigrācijas likuma 61. un 61.¹ panta prasībām, nav konkrēti jānorāda sarakstā iekļautās personas darbības, kas rada draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai. Šīs Imigrācijas likuma tiesību normas ir „cita likuma speciālās tiesību normas” Administratīvā procesa likuma 3. panta pirmās daļas izpratnē. Līdz ar to attiecībā uz šo lēmumu nav jāpiemēro Administratīvā procesa likuma normas, no kurām izrietētu, ka šīs darbības būtu lēmumā jānorāda.

Tēze: Persona, kas iekļauta to ārzemnieku sarakstā, kuriem iecelšana Latvijas Republikā ir aizliegta, var atsaukties uz cilvēktiesību ievērošanu Latvijas Republikā tikai tad, ja tā atrodas Latvijas Republikas jurisdikcijā.

Tēze: Ja pārsūdzētais iekšlietu ministra lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz personas lūgumu pārskatīt sākotnējo lēmumu par viņa iekļaušanu minētajā sarakstā, kad tā vēl atradās Latvijas jurisdikcijā, pārsūdzētais lēmums skatāms saistībā ar sākotnējo lēmumu, kas tādējādi personai ļauj atsaukties uz nepieciešamību ievērot cilvēktiesības.

Tēze: Atbilstoši Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pantam un 16. pantam, ja uzskatu paušanas brīvības ierobežojums ir saistīts ar politiskajām aktivitātēm, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pants netiek pārkāpts. Savukārt, tā kā Satversmē, atšķirībā no minētās konvencijas, šāds ierobežojuma attaisnojums *expressis verbis* nav paredzēts, atbilstoši Satversmes 116. pantam šādam ierobežojumam būtu jābūt noteiktam ar likumu. Minēto kategoriju lietās šāds ierobežojums ārzemniekiem noteikts ar Imigrācijas likuma 61. pantu, kas ierobežo ārzemnieku tiesības, tostarp arī uzskatu paušanas brīvību.

Tēze: Ja persona ir dzimusi un ilgu laiku dzīvojusi Latvijā, pamatota ir viņa atsaukšanās uz iespējamo privātās dzīves aizskārums. Lai attiecīgo ierobežojumu uzskatītu par attaisnojamu, tam ir jābūt noteiktam ar likumu, ierobežojumam ir jābūt leģitīmam mērķim un ierobežojumam jābūt samērīgam ar leģitīmo mērķi. Minētās kategoriju lietās šāds ierobežojums ir noteikts ar likumu – Imigrācijas likuma 61. pantu un tam ir leģitīms mērķis – valsts un sabiedriskā drošība. Savukārt, lai noskaidrotu, vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi, iekšlietu ministram ir jānoskaidro, vai personai joprojām pastāv cieša personiska, ekonomiska vai sociāla saite ar Latviju, vai šāda saite viņam ir izveidojusies ar citu valsti, vai citā valstī viņam ir dzīves vieta, vai ir nopietni šķēršļi šīs personas mātei apciemot personu šajā citā valstī, kā arī citus ar privāto dzīvi tieši saistītus jautājumus. Šis ierobežojums pēc tam ir jāsamēro ar nepieciešamību aizsargāt valsts un sabiedrisko drošību un kārtību.

Tēze: Ja iekšlietu ministram bija jāizvērtē privātās dzīves ierobežojumi, bet viņš tos nav izdarījis, šāda neizvērtēšana varēja ietekmēt administratīvo aktu pēc satura, tāpēc tas uzskatāms par būtisku procesuālo pārkāpumu.

**Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta Administratīvo lietu departamenta**

2006.gada 24. februāra

SPRIEDUMS

Lietā Nr.SA – 4

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore I. Skultāne
senatore J. Briede
senators N. Salenieks

piedaloties pieteicēja pārstāvei *E.K.* un *B.Z.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iekšlietu ministrijas pilnvarotajai pārstāvei Ingai Ļaksai un Intam Ulmanim, kā arī atzinuma sniegšanai pieaicinātās iestādes Ģenerālprokuratūras pārstāvei Mārai Usānei,

tiesas sēdē izskatīja lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.K.* pieteikuma par iekšlietu ministra 2005. gada 8. novembra lēmuma Nr. 423 „Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijā” atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Iekšlietu ministrs 2004. gada 2. septembrī informēja Krievijas Federācijas pilsoni *A.K.* (lietas materiālos arī – [..]) par lēmumu, ar kuru viņš iekļauts to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijā ir aizliegta (turpmāk arī – Saraksts). Lēmums tika pamatots ar kompetentas iestādes atzinumu, ka *A.K.* uzturēšanās Latvijā rada tiešus draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, un Imigrācijas likuma 61. panta pirmās daļas 2. punktu. Lēmums ir viens no pamatojumiem Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2004. gada 3. septembra lēmumam Nr. 2515 par *A.K.* piespiedu izraidīšanu.

A.K. 2005. gada 20. aprīlī iesniedzis Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par minētā iekšlietu ministra lēmuma noformēšanu atbilstoši Administratīvā procesa likuma prasībām. Administratīvā rajona tiesa ar 2005. gada 3. oktobra spriedumu atzinusi, ka

lēmums par personas iekļaušanu Sarakstā ir administratīvais akts un tādēļ tas ir pakļauts Administratīvā procesa likumā noteiktajām prasībām.

[2] Satversmes tiesa, izvērtējot Imigrācijas likuma tiesību normu atbilstību Satversmes 92. pantam, ar 2004. gada 6. decembra spriedumu atzinusi Imigrācijas likuma 61. panta sestās daļas vārdkopu „lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šā panta pirmo daļu, nav pārsūdzams” par neatbilstošu Satversmes 92. pantam un spēkā neesošu no 2005. gada 1. maija.

Ievērojot Satversmes tiesas spriedumā noteikto, Saeima 2005. gada 16. maijā izdarījusi grozījumus Imigrācijas likumā, tostarp papildinot likumu ar 61.¹ pantu un likuma pārejas noteikumus 7. punktu, kas noteic, ka lēmumi par personas iekļaušanu Sarakstā, kas pamatoti ar kompetentas iestādes sniegto informāciju, un par kuriem ārzemnieks uzzinājis līdz 2005. gada 30. aprīlim, nav pārsūdzami, bet ārzemnieks ir tiesīgs prasīt, lai attiecīgā amatpersona pārskata lēmumu pēc būtības. Tādā gadījumā, ja vēl pastāv apstākļi, kas bija par pamatu lēmuma pieņemšanai, iekšlietu ministrs pieņem lēmumu atbilstoši Imigrācijas likuma 61.¹ panta otrajā daļā noteiktajam.

[3] A.K. 2005. gada 5. septembrī vērsies pie iekšlietu ministra ar lūgumu pārskatīt lēmumu par viņa iekļaušanu Sarakstā.

[4] Iekšlietu ministrs ar 2005. gada 8. novembra lēmumu Nr. 423 „Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā” iekļāvis sarakstā ziņas par A.K., nosakot viņam ieceļošanas aizliegumu uz nenoteiktu laiku. Ministrs lēmumā norādījis to, ka Drošības policija ar 2005. gada 20. oktobra vēstuli ir atzinusi, ka A.K. uzturēšanās Latvijas Republikā var radīt draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai. Lēmums pamatots ar Valsts drošības iestāžu likuma 11. pantu, Imigrācijas likuma 61. panta pirmās daļas 2. punktu, 61.¹ pantu un 63. panta trešās daļas 1. punktu.

[5] A.K. iesniedzis Augstākās tiesas Senātā pieteikumu, kurā lūdzis atcelt iekšlietu ministra lēmumu par viņa iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā. Sava prasījuma pamatošanai A.K. pieteikumā norādījis trīs pamatargumentus, tas ir, (a) iekšlietu ministrs lēmumā nav precizējis, kādas pieteicēja darbības rada draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai; (b) iekšlietu ministrs lēmumā nepamatoti nav izvērtējis lietderības apsvērumus; un (c) iekšlietu

ministrs ir pārkāpis tiesiskuma principu. Minēto argumentu pamatošanai pieteicējs norādījis tālāk minētos apsvērumus.

[5.1] Iekšlietu ministram lēmumā vajadzēja norādīt, kādā veidā pieteicējs rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, kā arī to, kādi apstākļi ir par pamatu ministra lēmumā izdarītajiem secinājumiem. Šādu pienākumu ministram uzliek Satversmes 90. pantā personas garantētās tiesības zināt savas tiesības un Administratīvā procesa likuma (*pieteikumā minēts APL, taču acīmredzot domāts Administratīvā procesa likums*) 5. pantā nostiprinātais privātpersonas tiesību ievērošanas princips. Tā kā gan Satversmes tiesa, gan Eiropas Kopienų tiesa norādījusi uz iespējamību personai sniegt informāciju, kas neietver valsts noslēpumu, lai arī vienlaikus attiecīgajai lietai kopumā ir piešķirts slepenības statuss, iekšlietu ministram pārsūdzētajā lēmumā bija jānosauc un jākonkretizē draudi, izmantojot neslepenu informāciju un pārveidojot slepenu. Turklāt konkrētajā gadījumā pieteicējs iekļauts Sarakstā tādēļ, ka var radīt draudus, taču tas nav pamatoti, jo likums konkrētajā gadījumā prasa, lai persona jau radītu draudus.

[5.2] Lietderības apsvēruma norādīšanas nepieciešamība iekšlietu ministra lēmumā izriet no Imigrācijas likuma (*pieteikumā minēts ImL, taču acīmredzot domāts Imigrācijas likums*) 61. panta pirmās daļas 2. punkta teikuma konstrukcijas un Satversmes 58. panta, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 6., 7. un 31. panta, Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumu Nr. 216 „Kārtība, kādā izmanto, uztur un aktualizē sarakstu par ārzemniekiem, kuriem aizliegta ieeļošana Latvijas Republikā” 8. punkta, Ministru kabineta 2005. gada 16. augusta noteikumu Nr. 605 „Kārtība, kādā uztur un aktualizē ārzemnieku sarakstu, kuriem ieeļošana Latvijas Republikā aizliegta” 4. punkta. Iekšlietu ministram ir kontroles pienākums un izvēles iespēja neiekļaut personu minētajā sarakstā. Turklāt atbilstoši Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai (turpmāk – Eiropas Cilvēktiesību konvencija) un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai Imigrācijas likuma 61. panta pirmās daļas 2. punkts pieprasa, lai valsts drošības iestādes sagatavotu informāciju par draudiem sabiedriskajai kārtībai, savukārt iekšlietu ministrs, pieņemot lēmumu, novērtē tiesību ierobeļojumu nepieciešamību, piemērotību, vajadzību un atbilstību saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66. panta noteikumiem. Tādēļādi iekšlietu ministram bija nepieciešams izvērtēt draudu intensitāti pirms viņš pieņēma lēmumu par tiesību ierobeļojumu. Vispārīga atsauce uz draudiem nav pietiekoša, lai ierobeļozotu personas cilvēktiesības. Tāpat ministram ir pienākums izvērtēt personas iespējamo tiesību uz privātās dzīves ierobeļojumu. Konkrētajā gadījumā tas nav darīts. Pieteicēja sociālā saikne ir

izveidojusies tieši ar Latviju, Latvijā viņš ir piedzimis un pavadījis lielāko daļu no savas dzīves, te dzīvo viņa māte un draugi. Šie apstākļi liecina par to, ka viņam ir izveidojusies noturīga sociāla, ekonomiska un emocionāla saikne ar Latviju. Visbeidzot, iekšlietu ministrs lēmumā nav izvērtējis, kādēļ pieteicējs Sarakstā ir iekļaujams uz neierobežotu laiku.

[5.3] Konkrētajā gadījumā pieteicēja sodīšana un tiesību ierobežošana noved pie tā, ka viņš tiek sodīts par savu tiesību likumīgu izmantošanu. Viņš nav izdarījis ne administratīvus pārkāpumus, ne noziedzīgus nodarījumus, tikai paudis savu viedokli.

[6] Iekšlietu ministrija ir iesniegusi paskaidrojumus par A.K. pieteikumu. Ministrija paskaidrojumos lūgusi atbildētājas pusē pieaicināt Drošības policiju, kuras atzinums ir pamatā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai, un vienlaikus norādījusi, ka pieteikumu par pārsūdzētā iekšlietu ministra lēmuma atcelšanu neatzīst un uzskata to par nepamatotu. Ministrija pārsūdzētā lēmuma tiesiskuma pamatošanai norādījusi to, ka šis lēmums ir izdots, pamatojoties uz Drošības policijas 2005. gada 19. oktobra vēstuli Nr. 21/3859-DV un 2004. gada 17. maijā Iekšlietu ministrijai sniegto informāciju. Savukārt attiecībā uz pieteikumā minētajiem argumentiem ministrija paskaidrojusi, ka atbilstoši Administratīvā procesa likuma 3. panta pirmajai daļai konkrētajā gadījumā nav piemērojamas Administratīvā procesa likumā iekļautās prasības par administratīvā akta formu, bet ir piemērojamas Imigrācijas likuma 61.¹ panta prasības par lēmumā norādāmo informāciju, ko iekšlietu ministrs šajā gadījumā ir ievērojis. Iekšlietu ministrijas ieskatā, ievērojot Imigrācijas likuma 61. panta pirmo daļu un otro daļu, šādā lēmuma pamatojumā ir jānorāda tikai kompetentā iestāde, kura ir sniegusi atzinumu, atzinuma datums un numurs, nevis sniegtā atzinuma saturs jeb apstākļi, kas ir pamatā kompetentās iestādes atzinumam. Pārsūdzētajā lēmumā sniegtā atsauce uz tā pamatā esošo kompetentās iestādes atzinumu un likumā garantētās tiesības pārskatīt šīs kompetentās iestādes rīcību saistībā ar atzinuma sniegšanu pilnībā atbilst Latvijas normatīvajiem aktiem un starptautiskajās tiesībās nostiprinātajiem principiem. Vienlaikus Iekšlietu ministrija informējusi tiesu, ka iesniegs tiesai Drošības policijas 2005. gada 19. oktobra vēstuli un 2004. gada 17. maijā Iekšlietu ministrijai sniegto informāciju.

[7] Tiesas sēdē procesa dalībnieki iepazīnās un sniedza paskaidrojumus par Drošības policijas sagatavoto informāciju, kas paredzēta dienesta lietošanai. Tā kā šāda informācija ir ierobežotas pieejamības informācija, spriedumā tā atreferēta netiks.

[8] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvji uzturēja pieteikumu. Atbildētāja pusē pieaicinātie pārstāvji to neatzina. Ģenerālprokuratūras pārstāve deva atzinumu, ka Drošības policija nav pārkāpusi savu kompetenci atzinuma sniegšanā.

Motīvu daļa

[9] Satversmes tiesa savā 2004. gada 6. decembra spriedumā lietā Nr. 2004-14-01, ar kuru tā Imigrācijas likuma 61. panta sestās daļas vārdkopu „lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šī panta pirmo daļu, nav pārsūdzams” atzina par neatbilstošu Satversmes 92. pantam, uzdeva likumdevējam noteikt kārtību, „kādā tiesa izskata lietas, kas saistītas ar lēmumiem, kuri skar valsts drošības jautājumus. Šai kārtībai vienlaikus gan jāaizsargā valsts drošības intereses, gan jānodrošina personas tiesības uz taisnīgu tiesu” (*sk. Satversmes tiesas sprieduma 16. punktu*).

[10] Pieteicējs savu pieteikumu pamato vispirms ar to, ka iekšlietu ministrs savā lēmumā nav precizējis, kādas viņa darbības rada draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai. Administratīvo lietu departamenta ieskatā šis arguments ir noraidāms. Iekšlietu ministra lēmums atbilst Imigrācijas likuma 61. un 61.¹ panta prasībām. Saskaņā ar šiem noteikumiem lēmumā nav konkrēti jānorāda sarakstā iekļautās personas darbības, kas rada draudus valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai. Šīs ir „cita likuma speciālās tiesību normas” Administratīvā procesa likuma 3. panta pirmās daļas izpratnē. Līdz ar to attiecībā uz šo lēmumu nav jāpiemēro Administratīvā procesa likuma normas, no kurām izrietētu, ka šīs darbības būtu lēmumā jānorāda. Šāds Imigrācijas likumā pieļautais izņēmums no vispārējā administratīvā procesa kārtības ir attaisnojams, jo attiecīgo darbību uzrādīšana lēmumā var kaitēt valsts drošības interesēm, tostarp norādītu attiecīgajai personai informācijas daudzumu, kas ir valsts drošības iestāžu rīcībā.

[11] Pieteicējs savu pieteikumu pamato arī ar to, ka iekšlietu ministrs savā lēmumā nav izdarījis nepieciešamos lietderības apsvērumus, it sevišķi nav apsvēris draudu intensitāti no vienas puses un attiecīgās personas cilvēktiesības no otras puses.

Administratīvo lietu departamenta ieskatā persona, kas iekļauta to ārzemnieku sarakstā, kuriem iecelšana Latvijā ir aizliegta, var atsaukties uz cilvēktiesību ievērošanu Latvijā tikai tad, ja tā atrodas Latvijas Republikas

jurisdikcijā. Tā kā pārsūdzētais 2005. gada 8. novembra lēmums tika izdots laikā, kad pieteicējs atradās Krievijas Federācijā, tātad neatradās Latvijas jurisdikcijā, svarīgi ir noskaidrot, vai pārsūdzētais lēmums ir vērtējams atsevišķi vai saistībā ar lēmumu, kas viņam tika paziņots 2004. gada 2. septembrī, kad pieteicējs atradās Latvijas Republikā, tātad Latvijas jurisdikcijā.

Kā jau minēts iepriekš (sk. sprieduma 2. un 3. punktu), atbilstoši Imigrācijas likuma pārejas noteikumu 7. punktam lēmumi par personas iekļaušanu Sarakstā, par kuriem ārzemnieks uzzinājis līdz 2005. gada 30. aprīlim, nav pārsūdzami, bet ārzemnieks ir tiesīgs prasīt, lai attiecīgā amatpersona pārskata lēmumu pēc būtības. Pārsūdzētais 2005. gada 8. novembra lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz A.K. lūgumu pārskatīt sākotnējo lēmumu par viņa iekļaušanu Sarakstā. Administratīvo lietu departamenta ieskatā pie šādiem apstākļiem pārsūdzētais lēmums skatāms saistībā ar lēmumu, kas viņam tika paziņots 2004. gada 2. septembrī, tātad laikā, kad pieteicējs atradās Latvijas jurisdikcijā.

Ņemot vērā iepriekš teikto, pieteicējs var atsaukties uz cilvēktiesību ievērošanu Latvijas Republikā.

[12] Lai pārbaudītu, vai iekšlietu ministrs, pieņemot apstrīdēto lēmumu, ir ievērojis cilvēktiesības, tiesai jākonstatē, vai attiecīgais lēmums aizskar kādas no cilvēktiesībām, kas personai garantētas Satversmē un starptautiskajos līgumos, kam Latvija ir pievienojusies. Iesniegumā iekšlietu ministram, kā arī pieteikumā tiesai A.K. norādījis uz privātās dzīves, kā arī tiesību zināt savas tiesības un uzskatu paušanas brīvības ierobežojumu. Iepriekš minētās tiesības ir minētas Satversmes 96., 90. un 100. pantā.

[13] Tiesības zināt savas tiesības, uz kuru aizskārumu atsaucies pieteicējs, garantētas Satversmes 90. pantā. Šīs tiesības Administratīvo lietu departamenta ieskatā attiecas uz tiesībām zināt normatīvo regulējumu, nevis konkrēta iestādes lēmuma motivāciju vai pamatojumu. Tāpēc konkrētajā gadījumā Satversmes 90. pantā minētās tiesības nav skartas. Turklāt pārsūdzētajā lēmumā ir norādīts konkrētā Imigrācijas likuma norma, uz kuras pamata pieteicējs ir iekļauts Sarakstā.

[14] Uzskatu paušanas brīvība ir noteikta Satversmes 100. pantā, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pantā. Atbilstoši Satversmes 116. pantam, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. panta otrajai daļai, personas tiesības paust savus uzskatus

var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, kas nepieciešami, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrisko drošību, labklājību un tikumību. Turklāt Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 16. pantā ir noteikts, ka 10. pants nav šķērslis noteikt ierobežojumus ārzemnieku politiskajām aktivitātēm. Tādējādi, ja uzskatu brīvības ierobežojums ir saistīts ar politiskajām aktivitātēm, Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pants netiek pārkāpts.

Satversmē, atšķirībā no Eiropas Cilvēktiesību konvencijas, šāds ierobežojuma attaisnojums *expressis verbis* nav paredzēts. Tādēļ atbilstoši Satversmes 116. pantam šādam ierobežojumam būtu jābūt noteiktam ar likumu. Šāds ierobežojums ārzemniekiem noteikts ar Imigrācijas likuma 61. pantu, kas ierobežo ārzemnieku tiesības, tostarp arī uzskatu paušanas brīvību.

Turklāt no tiesas sēdē iesniegtajiem materiāliem un procesa dalībnieku paskaidrojumiem izriet, ka uzskatu paušana nav vienīgais pamats A.K. iekļaušanai Sarakstā.

Ņemot vērā iepriekš teikto, arguments par uzskatu paušanas brīvības ierobežojumu nevar būt par pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

[15] Privātās dzīves aizsardzība noteikta Satversmes 96. pantā, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantā. Kā vairākkārtīgi savos nolēmumos norādījuši Eiropas Cilvēktiesību tiesa, Eiropas Cilvēktiesību konvencija negarantē tiesības ārvalstniekam ieceļot vai uzturēties noteiktā valstī vai netikt no tās izraidītam un ka dalībvalstīm saskaņā ar vispārātzītu starptautisko tiesību principu ir tiesības kontrolēt to personu, kas nav šīs valsts pilsoņi, ieceļošanu un uzturēšanos valstī, kā arī izraidīšanu no tās. Tomēr valstu šajā jomā pieņemtie lēmumi noteiktos gadījumos var aizskart tiesības uz privāto dzīvi, kas ir aizsargāta ar konvencijas 8. panta pirmo daļu (sk., piemēram, *Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2000. gada 9. novembra lēmuma 1. punktu lietā "Andrejs Šebanovs pret Latviju"*, iesniegums nr. 50065/99; latviešu valodā lēmums publicēts Eiropas padomes Informācijas biroja 2004. gadā izdotajā grāmatā "*Eiropas Cilvēktiesību tiesa. Spriedumi un lēmumi lietās pret Latviju ar Egila Levita komentāriem*" 135.-143. lpp., kā arī <http://www.mkparstavis.am.gov.lv/lv/?id=115>).

Ņemot vērā, ka A.K. ir dzimis un ilgus gadus dzīvojis Latvijā, pamatota ir viņa atsaukšanās uz iespējamo privātās dzīves aizskārumu.

Atbilstoši Satversmes 116. pantam, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta otrajai daļai, personas tiesības uz privātās dzīves aizsardzību var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, kas nepieciešami, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības,

demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrisko drošību, labklājību un tikumību. Tādējādi, lai ierobežojumu uzskatītu par attaisnojamu, tam ir jābūt noteiktam ar likumu, ierobežojumam ir jābūt leģitīmam mērķim un ierobežojumam jābūt samērīgam ar leģitīmo mērķi. Konkrētajā gadījumā ierobežojums ir noteikts ar likumu – Imigrācijas likuma 61. pantu un tam ir leģitīms mērķis – valsts un sabiedriskā drošība.

Lai noskaidrotu, vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi, Administratīvo lietu departamenta ieskatā konkrētajā gadījumā iekšlietu ministram (Iekšlietu ministrijai) bija jānoskaidro, vai A.K. joprojām pastāv cieša personiska, ekonomiska vai sociāla saite ar Latviju, vai šāda saite viņam ir izveidojusies Krievijā, vai Krievijā viņam ir dzīves vieta, vai ir nopietni šķēršļi viņa mātei apciemot viņu Krievijā, kā arī citus ar privāto dzīvi tieši saistītus jautājumus. Citiem vārdiem, iekšlietu ministram (Iekšlietu ministrijai) bija jānoskaidro, cik lielā mērā konkrētajā gadījumā ir noticis A.K. privātās dzīves ierobežojums. Šis ierobežojums pēc tam bija jāsamēro ar nepieciešamību aizsargāt valsts un sabiedrisko drošību un kārtību (*sal. 122. punktu Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2003. gada 9. oktobra spriedumā lietā "Šļivenko pret Latviju", iesniegums Nr. 48321/99, latviešu valodā lēmums publicēts: <http://www.mkparstavis.am.gov.lv/lv/?id=115>*).

Kā izriet no lietas materiāliem un paskaidrojumiem tiesas sēdē, iekšlietu ministrs, pieņemot apstrīdēto lēmumu, vispār nav izdarījis apsvērumus par A.K. privātās dzīves ierobežojumu.

Tā kā šādi apsvērumi iekšlietu ministram bija jāizdara, bet viņš tos nav izdarījis, tas varēja ietekmēt administratīvo aktu pēc satura, tātad uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu. Šī iemesla dēļ iekšlietu ministra 2005. gada 8. novembra lēmumu Nr. 423 „Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā” ir atceļams no tā pieņemšanas dienas.

[16] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 250. pantam tiesa taisa spriedumu, pārbaudījusi, vai 1) administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; 2) administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām; 3) administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības.

Administratīvo lietu departamenta ieskatā, ja tiesa secina, ka administratīvais akts izdots, pieļaujot tādu procesuālo pārkāpumu, kura dēļ administratīvais akts ir atceļams, procesuālās ekonomijas dēļ tā atceļ pārsūdzēto administratīvo aktu, nepārbaudot citus administratīvā akta tiesiskuma un pamatotības aspektus.

Ievērojot iepriekš teikto, Administratīvo lietu departaments neuzskata par nepieciešamu analizēt citus pieteikumā minētos argumentus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Imigrācijas likuma 65.⁴ un 65.⁵ pantu, kā arī Administratīvā procesa likuma 246.-252. pantu un 253. panta pirmo daļu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

apmierināt A.K. pieteikumu;

atcelt iekšlietu ministra 2005. gada 8. novembra lēmumu Nr. 423 „Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijā” no tā pieņemšanas dienas;

piedzīt no Latvijas Republikas par labu A.K. samaksāto valsts nodevu 10 latus.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	<i>(paraksts)</i>	I. Skultāne
senatore	<i>(paraksts)</i>	J. Briede
senators	<i>(paraksts)</i>	N. Salenieks